Ohje oppilaan osallistumisesta terapiaan koulupäivän aikana

Yhteinen suunnittelu on onnistumisen edellytys

Terapian toteuttamisesta koulupäivän aikana sovitaan yhteistyössä huoltajien, opettajan, terapeutin ja oppilaan kanssa. Tarvittaessa voi osallistua myös muita koulun henkilöstöön tai oppilaan tukiverkostoon kuuluvia toimijoita.

Yhteisen suunnittelun avulla voidaan varmistaa, että:

- terapia tukee oppilaan koulunkäyntiä ja oppimista
- opetuksen tavoitteet huomioidaan kuntoutuksessa
- oppilaan osallistuminen opetukseen säilyy mahdollisimman laajana
- kaikki toimijat tuntevat yhteiset tavoitteet ja toimintatavat.

Terapian ajankohdan suunnittelu

Oppilaalla on oikeus saada opetusta kaikissa oppiaineissa. Jos terapia ei liity oppimiseen ja koulunkäyntiin, pyritään terapia järjestämään koulupäivän ulkopuolella. Mikäli on tarve pohtia poissaoloa opetuksesta, tulee sen vaikutuksia tarkastella huolellisesti. Jos terapia katsotaan tarkoituksenmukaiseksi toteuttaa koulupäivän aikana, tulee terapian toteutus suunnitella niin, että oppilaan osallistuminen opetukseen ja kouluyhteisön toimintaan säilyy mahdollisimman laajana.

Terapia osana arjen toimintaa

Koulupäivän aikana toteutettava terapia suositellaan mahdollisuuksien mukaan toteutettavaksi osana oppilaan luonnollisia toimintaympäristöjä ja koulupäivän toimintaa. Toimintatapa mahdollistaa taitojen harjoittelun aidoissa tilanteissa. Samalla terapeutin osaaminen tulee osaksi oppilaan arkea, ja myös koulun henkilöstö saa tukea oppilaan kuntoutusta edistävien toimintatapojen käytössä.

Esimerkiksi:
• puheterapeutti voi tukea kommunikointia oppitunnilla
• toimintaterapeutti voi osallistua toiminnanohjauksen tukemiseen opetustilanteissa
• fysioterapeutti voi olla mukana liikunnan tai toiminnallisten oppimistilanteiden suunnittelussa ja toteutuksessa
• AAC-ohjaaja voi tukea kommunikointikeinojen käyttöä koulupäivän aikana.

Opetuksesta poissaolo

Mikäli terapiaan osallistuminen vaatii poissaoloa opetuksesta, tulee huoltajan anoa poissaoloa opettajalta. Poissaolojen myöntämistä arvioidaan tapauskohtaisesti oppilaan kokonaistilanne huomioiden. Jos päädytään siihen, että oppilas on poissa oppitunnilta osallistuessaan terapiaan, merkitään poissaolot anotuiksi poissaoloiksi (LUPA). Mikäli poissaoloja opetuksesta ei katsota voitavan myöntää, asiasta tehdään kielteinen hallintopäätös perusteluineen.

Poissaolojen suunnittelussa tulee arvioida:

- oppilaan kokonaistilanne
- terapian tavoitteet ja välttämättömyys koulupäivän aikana
- opetuksen järjestämiseen liittyvät vaikutukset
- oppilaan etu

Lisäksi tulee huolehtia, että:

- oppilas ei joudu toistuvasti pois saman oppiaineen opetuksesta
- terapiakäyntien ajankohtia vaihdellaan tarvittaessa lukujärjestyksen mukaisesti
- mikäli terapia peruuntuu, tulee siitä välittömästi ilmoittaa opettajalle
- opetuksesta poisjäämisen vaikutuksia seurataan säännöllisesti

Tavoitteena on, ettei yksittäinen oppiaine tai oppimisen alue kärsi pitkäkestoisesti terapiajärjestelyjen vuoksi.

Huom! Terapian ja opintojen yhdistäminen voi vähentää oppituntien vaihtelun tarvetta. Terapeutti ja opettaja selvittävät, voitaisiinko oppimisen tavoitteet yhdistää terapiaan. Esimerkiksi terapeutti voi pyytää opettajalta oppiaineeseen kuuluvia aiheita tai läksyjä käsiteltäväksi terapian aikana. Etenkin puheterapiassa on usein mahdollista hyödyntää puheterapian tavoitteita

Tilojen käyttöä koskeva suunnittelu

Kouluilla ei aina ole käytettävissä erillisiä tai vapaita tiloja terapian toteuttamiseen, jonka vuoksi:

- tilatarpeista tulee keskustella hyvissä ajoin ennen terapian alkamista
- terapiakäyntien toteutuspaikka tulee sopia yhdessä koulun kanssa
- tilaratkaisuissa on huomioitava sekä oppilaan työskentelyrauha että koulun muu toiminta.

Muut käytännön järjestelyt

Terapian järjestämistä suunniteltaessa tulee lisäksi huomioida, että

- terapian toteutus soveltuu oppilaan voimassa oleviin koulukuljetusjärjestelyihin
- oppilaan saama koulunkäynninohjaajan tuki on osa perusopetuksen järjestämistä, eikä ulotu terapian toteuttamiseen.
- mikäli lapsi osallistuu terapiaan iltapäivätoiminnan aikana, on hän tällöin poissa iltapäivätoiminnasta ja huoltajan on ilmoitettava poissaolosta iltapäivätoiminnan ohjaajalle hyvissä ajoin. Terapian päätyttyä lapsi voi palata iltapäivätoimintaan.